

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Załącznik do uchwały nr 7526/VI/23
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 9 października 2023 r.

Regulamin wyboru projektów

w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027
Priorytet 2 Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku
Działanie 2.7 Ochrona przyrody i klimatu

Nabór nr: FEDS.02.07-IZ.00-045/23

**Typ 2.7.C Czynna ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych, w tym m.in.
w zakresie zachowania, ochrony i odtworzenia siedlisk i gatunków przyrodniczych, ochrony
in-situ i ex-situ, reintrodukcji, eliminacji lub zminimalizowania negatywnego wpływu
inwazyjnych gatunków obcych, inwestycje ograniczające antropopresję i negatywne skutki
oddziaływania człowieka na tereny chronione i wspierające zrównoważony rozwój
terenów chronionych, oraz wszystkie inne działania wskazane jako zakres działań
ochronnych w odpowiednim planie/dokumencie dotyczącym ochrony przyrody.**

Wrocław, październik 2023

Spis treści

1. Słownik skrótów i pojęć.....	3
2. Postanowienia ogólne	6
3. Typy projektów podlegających dofinansowaniu.....	10
4. Typy Wnioskodawców / Beneficjentów oraz Partnerów	13
5. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze	14
6. Zasady finansowania projektu	14
7. Kwalifikowalność projektu i wydatków.....	18
8. Pomoc publiczna i pomoc de minimis.....	18
9. Polityka ochrony środowiska.....	19
10. Realizacja zasad horyzontalnych	20
11. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego.....	24
12. Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia	27
13. Wskaźniki produktu i rezultatu	29
14. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu wraz z wykazem załączników do wniosku o dofinansowanie (w tym studium wykonalności).....	29
15. Procedura oceny projektów	33
16. Forma i sposób komunikacji między Wnioskodawcą a ION.....	37
17. Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin	39
18. Wzór umowy o dofinansowanie projektu oraz czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.....	41
19. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy	47
20. Komunikacja i Widoczność (obowiązki informacyjno-promocyjne)	50
21. Kontrola.....	50
22. Podstawy prawne oraz inne ważne dokumenty	51
23. Załączniki do Regulaminu.....	53

1. Słownik skrótów i pojęć

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego; w rozumieniu niniejszego Regulaminu (również) strona umowy o dofinansowanie projektu;

CST 2021 – należy przez to rozumieć centralny system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt. 29 ustawy wdrożeniowej;

Decyzja o dofinansowaniu projektu – decyzja, o której mowa w art. 2 pkt 2 ustawy wdrożeniowej; Ilekroć w Regulaminie jest mowa o umowie o dofinansowanie projektu należy przez to rozumieć również decyzję o dofinansowaniu projektu;

Dofinansowanie – finansowanie UE oraz współfinansowanie krajowe z budżetu państwa w ramach Kontraktu Programowego (jeśli dotyczy), przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu;

DNSH - ang. do no significant harm – tzw. zasada „nie czyń znaczącej szkody” środowisku, której wymóg wynika z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Oznacza niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni poważne szkody dla któregośkolwiek z celów środowiskowych, w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852;

EFSiI - Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

FEDS 2021-2027– Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

ION – Instytucja Organizująca Nabór;

Instrukcja - Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” (FEDS 2021-2027) w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, obowiązująca dla naborów ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą FEDS 2021-2027;

IZ FEDS 2021-2027 – Instytucja Zarządzająca Funduszami Europejskimi dla Dolnego Śląska 2021-2027;

JST – jednostka samorządu terytorialnego;

KE – Komisja Europejska;

KM FEDS 2021-2027– Komitet Monitorujący Programem Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

KOP – Komisja Oceny Projektów;

Koszty bezpośrednie - koszty, które są bezpośrednio powiązane z realizacją projektu, przy czym bezpośrednie powiązanie z projektem można udokumentować;

Koszty pośrednie - koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu. Katalog kosztów pośrednich określa Regulamin;

MFIPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej;

Mechanizm racjonalnych usprawnień – mechanizm, o którym mowa w „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027” (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciovych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027/>), tj. możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu projektu) osoby z niepełnosprawnością;

OOŚ – ocena oddziaływania na środowisko;

Operator – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 to podmiot odpowiedzialny za eksploatację majątku powstałego lub zmodernizowanego w wyniku zrealizowanych przez beneficjenta umów związanych z przeprowadzaniem projektem inwestycyjnym. Operator może stać się właścicielem majątku wytworzonego w ramach powyższych umów, z poszanowaniem zasady trwałości projektu;

Partner – podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie innymi Partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa. W CST2021 Partner określony jest jako „Realizator”;

Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków - należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną Beneficjenta lub Partnera bądź inny podmiot uczestniczący w realizacji projektu;

Pomoc de minimis – pomoc państwa, która ze względu na swoją ograniczoną wielkość nie wymaga jej wcześniejszego notyfikowania do Komisji Europejskiej. Pułap pomocy de minimis brutto wynosi 200 000,00 euro na jedno przedsiębiorstwo w okresie bieżącego roku podatkowego i dwóch poprzednich lat podatkowych, zaś dla przedsiębiorstw z sektora

drogowego transportu towarów pułap tej pomocy wynosi 100 000,00 euro. W przypadku przedsiębiorstw działających w sektorze transportu drogowego towarów, posiadających dodatkową działalność gospodarczą i aplikujących w tym przedmiocie możliwe jest zastosowanie zwiększonego limitu 200 000,00 euro, pod warunkiem zapewnienia rozdzielania organizacyjnego obu działalności lub wyodrębnienia przychodów i kosztów w ramach prowadzonej działalności;

Pomoc publiczna – pomoc państwa zgodna z kryteriami określonymi w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- występuje transfer środków publicznych,
- podmiot uzyskuje korzyść ekonomiczną,
- wsparcie ma charakter selektywny, tzn. uprzywilejowuje określony/e podmiot(y) albo produkcję określonych towarów,
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję na rynku unijnym oraz wpływa na wymianę handlową między krajami członkowskimi UE;

Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>);

Projekt – przedsięwzięcie w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy wdrożeniowej;

Projekt partnerski – projekt w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;

Przedsiębiorstwo - w odniesieniu do zagadnień związanych z pomocą publiczną i pomocą de minimis, definiowane zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

PZP – Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych;

Realizator – należy przez to rozumieć Partnera lub Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków pod warunkiem, że spełnia wymogi regulaminu wyboru projektów;

Regulamin – Regulamin wyboru projektów w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

Rozporządzenie ogólne - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego

i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);

SZOP – szczegółowy opis priorytetów Programu FEDS 2021-2027 – dokument przygotowany i przyjęty przez IZ FEDS 2021-2027, określający w szczególności zakres działań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

SL 2021 – aplikacja która zapewnia m.in. obsługę procesu rozliczania projektu i komunikację pomiędzy beneficjentem a Instytucją Zarządzającą - wchodząca w skład CST2021 (centralny system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej);

Strona internetowa FEDS 2021-2027/Strona internetowa Programu - oznacza to stronę dostępną pod adresem: <https://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/feds-2021-2027/>

UE – Unia Europejska;

UMWD – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego;

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U z 2022 r. poz. 1079);

Umowa o dofinansowanie projektu – umowa o dofinansowanie projektu w rozumieniu art. 2 pkt 32 lit. a lub lit. b ustawy wdrożeniowej;

Umowa Partnerstwa dla Realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce – Programowanie perspektywy finansowej 2021-2027 – dokument przyjęty przez Komisję Europejską 30 czerwca 2022 r., określający współpracę UE z Polską;

WOD/Wniosek o dofinansowanie projektu – wypełniony formularz wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami. Załączniki stanowią integralną część wniosku o dofinansowanie projektu;

WOD2021 - aplikacja wspierająca proces wyboru projektów do dofinansowania, wchodząca w skład CST 2021, umożliwiająca w szczególności złożenie wniosku o dofinansowanie projektu;

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

ZWD – Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

2. Postanowienia ogólne

Instytucją Organizującą Nabór (ION) jest Zarząd Województwa Dolnośląskiego (ZWD), pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej FEDS 2021-2027 (IZ FEDS 2021-2027).

Zadania związane z naborem realizuje Departament Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego – ul. Mazowiecka 17, 50-412 Wrocław.

Regulamin wyboru projektów określa cel i zakres naboru, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektów oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, cel szczegółowy EFRR.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia,

Priorytet 2. Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku,

Działanie 2.7 Ochrona przyrody i klimatu,

Typ projektu: 2.7.C Czynna ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych, w tym m.in. w zakresie zachowania, ochrony i odtworzenia siedlisk i gatunków przyrodniczych, ochrony in-situ i ex-situ, reintrodukcji, eliminacji lub zminimalizowania negatywnego wpływu inwazyjnych gatunków obcych, inwestycje ograniczające antropopresję i negatywne skutki oddziaływania człowieka na tereny chronione i wspierające zrównoważony rozwój terenów chronionych, oraz wszystkie inne działania wskazane jako zakres działań ochronnych w odpowiednim planie/dokumentie dotyczącym ochrony przyrody.

Nabór nr **FEDS.02.07-IZ.00-045/23** przeprowadzany w sposób konkurencyjny jest skierowany do Wnioskodawców planujących realizację projektu na obszarze **Województwa Dolnośląskiego**.

Regulamin oraz wszystkie niezbędne dokumenty do złożenia wniosku w odpowiedzi na nabór nr **FEDS.02.07-IZ.00-045/23** są dostępne na stronie internetowej <https://rpo.dolnyślask.pl/o-projekcie/feds-2021-2027/nabory-wnioskow/>

Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień Regulaminu wyboru projektów.

Informacje w zakresie przetwarzania danych osobowych znajdują się w Klauzuli informacyjnej RODO dla wnioskodawców, dostępnej na ww. stronie internetowej naboru, o następującej treści:

KLAUZULA INFORMACYJNA RODO DLA WNIOSKODAWCÓW

Zgodnie z art. 13 i 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informujemy, że:

- 1) Administratorem Pani / Pana danych jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego z siedzibą we Wrocławiu, ul. Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław.
- 2) Została wyznaczona osoba do kontaktu w sprawie przetwarzania danych osobowych (inspektor ochrony danych), adres email: inspektor@dolnyslask.pl.
- 3) Pani / Pana dane osobowe przetwarzane są / będą w celu przeprowadzenia weryfikacji wniosku o dofinansowanie, zawarcia umowy / porozumienia / podjęcia decyzji o dofinansowaniu, monitorowania, sprawozdawczości, komunikacji, publikacji, ewaluacji, audytów oraz wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów.
- 4) Podstawami prawnymi przetwarzania danych osobowych w ww. celach są:
 - a) zawarcie umowy lub działania prowadzące do zawarcia takiej umowy, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO – jeśli dotyczy,
 - b) wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (zwaną dalej ustawą wdrożeniową), art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 231, str. 159 z późn. zm.) oraz w związku z art. 6 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach,
 - c) prawnie uzasadniony interes Administratora polegający na konieczności przetwarzania danych osobowych dla celów związanych z zawarciem umowy/porozumienia / podjęciem decyzji o dofinansowaniu (prawidłowym oznaczeniem Stron), realizacją umowy / porozumienia / decyzji o dofinansowaniu (zapewnienie bieżącego kontaktu pomiędzy przedstawicielami Stron) na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO.
- 5) Źródłem pochodzenia danych osobowych jest wniosek o dofinansowanie. Kategorie odnośnych danych osobowych obejmują dane takie jak imię i nazwisko, adres poczty e-mail, numer telefonu, a także mogą obejmować inne dane, niezbędne do realizacji ww. celów, ujawnione w toku realizacji.
- 6) Odbiorcami Pani / Pana danych osobowych będą podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa, w tym przede wszystkim podmioty wskazane w art. 89 ustawy wdrożeniowej.
- 7) Pani / Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji ww. celów, a w szczególności do czasu rozliczenia i zamknięcia programu Fundusze

Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 oraz do czasu zakończenia archiwizacji dokumentacji.

- 8) Posiada Pani / Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu.
- 9) Ma Pani / Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uzna Pani / Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
- 10) Podanie danych jest konieczne do złożenia wniosku o dofinansowanie oraz w przypadku wyboru projektu do dofinansowania – zawarcia umowy / porozumienia / podjęcia decyzji o dofinansowaniu. Konsekwencją niepodania danych będzie brak możliwości zarejestrowania się jako użytkownik WOD2021/CST2021, brak możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie oraz brak możliwości udzielenia wsparcia.
- 11) Pani / Pana dane nie będą wykorzystywane do zautomatyzowanego podejmowania decyzji w tym profilowania, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia.

W kwestiach nieuregulowanych niniejszym Regulaminem, zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego i Unii Europejskiej. Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie wyboru projektów, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub w sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Sposób wyboru projektów

Wybór projektów do dofinansowania przeprowadzany jest z zachowaniem zasad przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego traktowania wnioskodawców, równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

Wybór projektów do dofinansowania następuje w sposób **konkurencyjny** o którym mowa w art. 44 ust.1 ustawy wdrożeniowej.

Celem niniejszego postępowania jest wybór do dofinansowania:

- wszystkich projektów spełniających kryteria obowiązujące w ramach przedmiotowego naboru, do wyczerpania kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów wskazanej w pkt 5 niniejszego Regulaminu;
- wszystkich projektów spełniających kryteria obowiązujące w ramach przedmiotowego naboru w przypadku, gdy wnioskowana kwota dofinansowania jest niższa niż alokacja na nabór.

Wybór będzie następował zgodnie z kolejnością (punktacją) ustaloną według wyników oceny, poczynając od projektu z najlepszym wynikiem (tj. zgodnie z kolejnością na „Liście

ocenionych projektów”), z uwzględnieniem punktacji uzyskanej w ramach kryteriów rozstrzygających (mających zastosowanie, w przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w danym postępowaniu nie wystarczyłaby na dofinansowanie wszystkich projektów z taką samą liczbą punktów).

W przypadku wyboru projektu do dofinansowania, wniosek o dofinansowanie, podpisany przez Beneficjenta będzie załącznikiem do umowy o dofinansowanie.

3. Typy projektów podlegających dofinansowaniu

Ogłoszony nabór dotyczy następującego typu projektów:

Typ 2.7.C Czynna ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych, w tym m.in. w zakresie zachowania, ochrony i odtworzenia siedlisk i gatunków przyrodniczych, ochrony in-situ i ex-situ, reintrodukcji, eliminacji lub zminimalizowania negatywnego wpływu inwazyjnych gatunków obcych, inwestycje ograniczające antropopresję i negatywne skutki oddziaływania człowieka na tereny chronione i wspierające zrównoważony rozwój terenów chronionych, oraz wszystkie inne działania wskazane jako zakres działań ochronnych w odpowiednim planie/dokumentie dotyczącym ochrony przyrody.

Definicje:

ochrona czynna – zgodnie z art. 5 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów;

ochrona ex situ – zgodnie z art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: ochrona gatunków roślin, zwierząt i grzybów poza miejscem ich naturalnego występowania oraz ochrona skał, skamieniałości i minerałów w miejscach ich przechowywania;

ochrona in situ – zgodnie z art. 5 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: ochrona gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także elementów przyrody nieożywionej, w miejscach ich naturalnego występowania;

siedlisko przyrodnicze – zgodnie z art. 5 pkt 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne;

siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym - w rozumieniu art. 5 pkt 17b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 oraz Dyrektywie

Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa) – siedliska wskazane w zał. do dyrektywy (oznaczone symbolem "**").

gatunek o znaczeniu priorytetowym - w rozumieniu art. 5 pkt 1b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wymieniony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 oraz Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa) – gatunki wskazane w zał. do dyrektywy (oznaczone symbolem "**").

gatunek zagrożony – w rozumieniu art. 5 ppkt 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wymieniony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 r., poz. 1713), Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory lub Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa lub w Polskiej Czerwonej Księdze roślin, Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt lub w Czerwonej Liście Ptaków Polski.

Gatunki objęte ochroną gatunkową ścisłą i częściową – zgodnie z:

- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;

Ww. działania muszą wynikać z celów zapisanych w dokumentach o charakterze strategicznym, związanych z ochroną przyrody i bioróżnorodności, w szczególności z Priorytetowych Ram Działań dla sieci Natura 2000, planów ochrony, zadań ochronnych, planów zadań ochronnych lub realizowane za zgodą organu nadzorującego dany obszar wsparcia.

We wniosku o dofinansowanie (pole „Pozostałe informacje” w sekcji I Dodatkowe informacje) należy precyzyjnie wskazać z jakiego celu, jakiego dokumentu strategicznego wynika projekt wskazując odpowiednie zapisy i nr str. w przedmiotowym dokumencie strategicznym. Przy czym zwraca się uwagę, iż projekty realizowane wyłącznie na obszarze NATURA 2000 muszą być spójne z „Priorytetowymi ramami działań (PAF) dla sieci Natura 2000 w Polsce dla Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027.

Na etapie składania wniosków o dofinansowanie będzie wymagane od Wnioskodawców dołączenie opinii o zgodności projektu z dokumentem planistycznym dot. danej formy ochrony przyrody wydanej przez właściwy organ (w zakresie swoich kompetencji wskazanych w ustawie z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Opinia nie jest wymagana jeśli dotyczy form ochrony przyrody, dla których nie ma obowiązku sporządzania dokumentów planistycznych (tj. planów ochrony, zadań ochronnych, planów zadań ochronnych – dla obszarów chronionych – zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). W przypadku dokumentów będących w trakcie opracowania, należy przedstawić opinię wynikającą z obowiązującego dokumentu planistycznego. Jeżeli projekt dotyczy formy ochrony przyrody, dla której nie ma obowiązku sporządzania ww. dokumentów planistycznych, wymagana jest zgoda na realizację projektu, inwestycji organu nadzorującego dany obszar wsparcia.

Możliwe będzie finansowanie (do 20% kosztów kwalifikowalnych projektu) działań edukacyjnych jako elementu uzupełniającego tj. kampanii informacyjno-edukacyjnych zwiększających świadomość ekologiczną społeczeństwa, z zachowaniem standardów dostępności, z wykorzystaniem różnorodnych form i kanałów komunikacji, w celu dotarcia do możliwie największej liczby mieszkańców.

W ramach typu projektu 2.7.C nie ma możliwości dofinansowania wydatków dotyczących parków narodowych oraz projektów wykraczających poza obszar województwa dolnośląskiego. Ponadto w przypadku realizacji projektu na obszarach Natura 2000 pokrywających się z parkiem krajobrazowym lub rezerwatem przyrody konieczne będzie wskazanie przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie (pole „Pozostałe informacje” w sekcji I Dodatkowe informacje) braku planowania bądź realizowana projektu z programu krajowego FEnIKS oraz wymagana jest zgoda na realizację projektu organu nadzorującego dany obszar chroniony.

W ramach naboru nie będą finansowane wydatki na parkingi i drogi dojazdowe.

Projekty składane w odpowiedzi na niniejsze nabory muszą przyczyniać się do realizacji celów FEDS 2021-2027, w szczególności muszą wpisywać się w realizację celu szczegółowego wymienionego w pkt. 2 Regulaminu.

Kategorie interwencji:

078. Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000,

079. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby, zielona i błękitna infrastruktura.

Dofinansowanie nie może być przyznane na projekt zakończony zgodnie z art. 63 ust. 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., tj. fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed przedłożeniem ION wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności.

Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną z efektem zachęty, projekt nie może być rozpoczęty przed złożeniem wniosku o dofinansowanie (zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac).

4. Typy Wnioskodawców / Beneficjentów oraz Partnerów

O dofinansowanie w ramach naboru mogą ubiegać się:

- **jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska,**
- **Lasy Państwowe,**
- **parki narodowe i krajobrazowe,**
- **jednostki samorządu terytorialnego, w tym związki i stowarzyszenia JST,**
- **uczelnie, jednostki naukowe, szkoły i inne placówki systemu oświaty, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego,**
- **organizacje pozarządowe,**
- **lokalne grupy działania,**
- **jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,**
- **duże przedsiębiorstwa, MŚP.**

Partnerem w projekcie może być tylko podmiot wskazany powyżej.

W realizacji projektu może brać udział Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków.

Podmiotem takim jest przede wszystkim jednostka organizacyjna Beneficjenta / Partnera.

Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków musi być wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu jako Realizator.

W ramach naboru o dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty:

- a) które zostały wykluczone z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 o finansach publicznych;
- b) które ubiegają się o wsparcie stanowiące pomoc publiczną, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE;
- c) karane na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- d) karane na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;

- e) przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa;
- f) które pozostają pod zarządem komisarycznym lub znajdują się w toku likwidacji lub znajdują się w toku postępowania upadłościowego lub wobec których sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe lub znajdują się w toku postępowania naprawczego.

Powyższe wykluczenia dotyczą zarówno Wnioskodawców / Beneficjentów, jak również Partnerów projektu i Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków.

5. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze

Alokacja przeznaczona na nabór **28 874 561 EUR, tj. 133 813 378 PLN** (zgodnie z obowiązującym w październiku 2023 r. kursem, tj. **1 EUR = 4,6343 PLN**) w tym zabezpiecza się na procedurę odwoławczą 5% tj. **1 550 000 EUR, tj. 7 183 165 PLN** kwoty przeznaczonej na nabór.

Ponadto, jako współfinansowanie z Budżetu Państwa w ramach środków z Kontraktu Programowego przeznacza się kwotę **16 657 421 PLN** (kwota ma charakter orientacyjny i może ulec zmianie w zależności od kursu EUR).

Uwaga: W sytuacji, gdy w naborze nie ma negatywnie ocenionych projektów na żadnym etapie oceny oraz dostępna alokacja w ramach działania pozwala na dofinansowanie w pełnej wnioskowanej wysokości wszystkich projektów, wybór może zostać dokonany na pełną kwotę alokacji przeznaczonej na nabór.

Ze względu na kurs euro kwota dostępnej w ramach naboru alokacji (w tym kwota współfinansowania z Budżetu Państwa) może ulec zmianie. Dokładna kwota dofinansowania zostanie określona na etapie podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej programu oraz na portalu informacji o projektach wybranych do dofinansowania.

W trakcie trwania naboru (poprzez zmianę Regulaminu) lub po rozstrzygnięciu naboru ION może zwiększyć kwotę przeznaczoną w ramach Działania na dofinansowanie projektów w naborze, z uwzględnieniem kolejności projektów wynikającej z liczby otrzymanych punktów (począwszy od projektu z najwyższą liczbą punktów) oraz także według spełnienia kryteriów rozstrzygających.

6. Zasady finansowania projektu

1) Okres realizacji projektu

Najpóźniejszy termin zakończenia realizacji projektu jaki należy wskazać we wniosku o dofinansowanie **to 30.12.2025 roku.**

Wniosek o płatność końcową należy złożyć w terminie do 60 dni od daty zakończenia realizacji projektu wskazanej w umowie o dofinansowanie projektu.

W uzasadnionych przypadkach na wniosek Beneficjenta ION może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminów w trakcie realizacji projektu.

- 2) Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu - 500 000 PLN**
- 3) Maksymalna wartość wnioskowanego dofinansowania – nie może być większa niż alokacja przeznaczona na dany nabór pomniejszona o kwotę przeznaczoną na procedurę odwoławczą.**
- 4) Maksymalny poziom dofinansowania projektu wynosi: 80% wydatków kwalifikowalnych (70% z EFRR i 10% z Budżetu Państwa w ramach środków z Kontraktu Programowego);**
- 5) Wnioskodawca zobowiązany jest zabezpieczyć wkład własny w projekcie (w wysokości odpowiadającej różnicy między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu rozumianą jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych), a także do zabezpieczenia środków na pokrycie wydatków niekwalifikowalnych w projekcie.**
 - a) wkład własny może być pokryty ze środków własnych lub innych źródeł finansowania pod warunkiem, że nie wystąpi podwójne finansowanie,
 - b) w przypadku finansowania projektu z różnych środków pomocowych (w tym UE i środków krajowych), połączenie tych środków pomocowych w projekcie musi być dopuszczalne przepisami prawa, wytycznymi, regulaminami, zawartymi umowami lub innymi dokumentami określającymi zasady przyznawania tych środków pomocowych. Instytucja Zarządzająca zastrzega sobie prawo wezwania Wnioskodawcy do przedstawienia stosownych dokumentów potwierdzających prawidłowość montażu finansowego projektu,
 - c) w uzasadnionych przypadkach wkład własny może zostać wniesiony w postaci niepieniężnej (z zachowaniem zasad pomocy publicznej, jeśli dotyczy)
 - i) zasady wniesienia i rozliczenia wkładu niepieniężnego określają Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, niniejszy Regulamin oraz umowa o dofinansowanie projektu,
 - ii) w ramach kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej wkład własny uznaje się za wkład pieniężny,
 - iii) we wniosku o płatność końcową beneficjent zobligowany jest rozliczyć min. 25% wartości wniesionego wkładu niepieniężnego stanowiącego wydatek kwalifikowalny w projekcie.
- 6) Dofinansowanie projektu stanowi wsparcie w formie dotacji. Z zastrzeżeniem kolejnego zdania, dofinansowanie będzie przekazywane w formie zaliczki/refundacji faktycznie poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych oraz w formie**

finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe -zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, niniejszym Regulaminem oraz umową o dofinansowanie projektu. W przypadku projektu realizowanego przez państwową jednostkę budżetową – przepływy finansowe w projekcie (w zakresie dofinansowania) odbywać się będą na podstawie art. 188 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Wnioskodawca/Beneficjent zobowiązany jest m.in. do uzyskania zgody dysponenta części budżetowej do dokonywania płatności w ramach projektu).

a) zasady udzielania zaliczek

i) maksymalny limit zaliczki w projekcie:

(1) do 90 % kwoty dofinansowania, przy czym maksymalna wysokość jednej transzy zaliczki nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 45% dofinansowania projektu - wszyscy Beneficjenci, z zastrzeżeniem ppkt (2).

(2) do 100% kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez:

(a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa);

(b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje.

ii) warunki udzielania i rozliczania zaliczki określa umowa o dofinansowanie projektu.

b) zasady finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe

W naborze zastosowanie ma stawka ryczałtowa na pokrycie kosztów pośrednich projektu w wysokości do 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu (art. 54 lit. a rozporządzenia ogólnego), przy czym Wnioskodawca może wybrać dowolną stawkę z poniższego zakresu:

- stawka ryczałtowa 0,5 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 1 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 2 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 3 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 4 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 5 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 6 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- stawka ryczałtowa 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,

z zastrzeżeniem poniższych warunków:

- i) w ramach projektu obowiązuje jedna wybrana stawka,
- ii) wybrana stawka nie podlega zmianie,
- iii) wybrana stawka jest stała - nie należy jej zmniejszać ani zwiększać. Nie można też uśrednić stawek w kilku kategoriach kosztów, tak aby średnia stawka dla projektu wyniosła wybrany % stawki ryczałtowej kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu,
- iv) katalog kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową przedstawiono w załączniku nr 1 do Regulaminu. Nie ma możliwości rozliczania tych kosztów na podstawie faktycznie poniesionych i udokumentowanych wydatków (tj. faktur i innych dowodów księgowych), ani w oparciu o inne metody uproszczone,
- v) zastosowanie stawki ryczałtowej w projekcie:
 - **o łącznym koszcie (wartość ogółem) nie przekraczającym 926 860 PLN, tj. 200 000 EUR wg kursu 4,6343¹- jest obligatoryjne.** Wnioskodawca spośród stawek wskazanych powyżej wybiera stawkę ryczałtową. Stawką ryczałtową muszą zostać objęte wszystkie kwalifikowalne koszty bezpośrednie projektu. Niewskazanie w budżecie projektu kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą ww. stawki ryczałtowej oznaczać będzie niespełnienie przez projekt warunków Regulaminu.
 - **o łącznym koszcie (wartość ogółem) przekraczającym 926 860 PLN tj. 200 000 EUR wg kursu 4,6343² - stosowanie stawki ryczałtowej na pokrycie kosztów pośrednich jest fakultatywne.** Oznacza to możliwość rozliczania kosztów pośrednich stawką ryczałtową bądź uznania wydatków będących w katalogu kosztów pośrednich za wydatki niekwalifikowalne.

7) Do objęcia dofinansowaniem kwalifikuje się projekt i wydatki w projekcie spełniające wymogi kwalifikowalności.

Należy mieć na uwadze, iż Wnioskodawca rozpoczynając realizację projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie czyni to na własne ryzyko.

Niedopuszczalne jest dzielenie projektu w celu uzyskania np. kwalifikowalności podatku VAT. IZ FEDS 2021-2027 uczula Wnioskodawcę / Beneficjenta / Partnera i inne podmioty

¹ Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru i dostępny na stronie https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en).

² Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru i dostępny na stronie https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en).

zaangażowane w realizację projektu o wartości nieprzekraczającej 5 mln euro³ (włączając VAT) niebędącymi państwową jednostką budżetową, że kwalifikowanie podatku VAT wyklucza ubieganie się o jego zwrot w Urzędzie Skarbowym i że brak obowiązku składania w projekcie oświadczeń o kwalifikowalności podatku VAT nie zwalnia Wnioskodawcy / Beneficjenta, Partnera, Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków i inne podmioty zaangażowane w realizację projektu z obowiązku przestrzegania przepisów prawa i poddawaniu się kontrolom przez uprawnione organy administracji skarbowej.

- 8)** Określone w Regulaminie limity dla poszczególnych kategorii wydatków zostały opisane w zał. nr 1 do Regulaminu.

Uwaga – w przypadku projektu, w którym występują bezpośrednie koszty kwalifikowalne objęte limitem dotyczącym gruntów / nieruchomości / i koszty pośrednie rozliczane według stawki ryczałtowej – na łączny limit wydatków składa się kwota bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych objęta limitem i odpowiadająca tym kosztom kwota kosztów pośrednich.

We wniosku o dofinansowanie wyliczone za pomocą stawki ryczałtowej koszty pośrednie należy wykazać w podziale na kategorie kosztów podlegające danemu limitowi i nie podlegające limitom. W przypadku przekroczenia danego limitu Wnioskodawca / Beneficjent jest zobowiązany tak przygotować budżet projektu (przy zachowaniu stawki ryczałtowej przyjętej zgodnie z regulaminem), aby objęte limitem bezpośrednie koszty kwalifikowalne projektu oraz odpowiadające im koszty pośrednie łącznie nie przekroczyły dopuszczalnego limitu.

7. Kwalifikowalność projektu i wydatków

Szczegółowe informacje dot. kwalifikowalności projektu i wydatków zawarte są w zał. nr 1 do Regulaminu.

8. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

W ramach niniejszych naborów nie dopuszcza się udzielania wsparcia w ramach pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis.

Niezależnie od powyższego Wnioskodawca obligatoryjnie jest zobowiązany do przeprowadzenia testu pomocy publicznej we wniosku o dofinansowanie.

³ Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się kurs wymiany walut wskazany w Podrozdziale 3.5. Podatek od towarów i usług Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

9. Polityka ochrony środowiska

Każdy projekt spełniający definicję przedsięwzięcia w rozumieniu ustawy OOŚ⁴ dofinansowany w ramach FEDS musi być zgodny z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym :

- ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Do wniosku o dofinansowanie projektu należy dołączyć:

- oświadczenie „Analiza oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu, a także z uwzględnieniem zasady „nie czyni znaczącej szkody” (zasady DNSH)”, z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy dla wszystkich przedsięwzięć w ramach projektu obowiązuje prawomocna decyzja środowiskowa lub decyzja budowlana i dokumenty te zostały dołączone do wniosku o dofinansowanie punktu „C” nie należy wypełniać,
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (tzw. decyzję środowiskową) w przypadku przedsięwzięć objętych Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko⁵ z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy dla wszystkich przedsięwzięć w ramach projektu obowiązuje decyzja budowlana i została dołączona do wniosku o dofinansowanie brak jest konieczności załączania decyzji środowiskowej;
- zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 [Zaświadczenie Natura 2000] z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy dla wszystkich przedsięwzięć w ramach projektu obowiązuje prawomocna decyzja środowiskowa lub decyzja budowlana i dokumenty te zostały dołączone do wniosku o dofinansowanie brak jest konieczności załączania przedmiotowego zaświadczenia.

⁴ tj. art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: przez przedsięwzięcie rozumie się zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty

⁵ Nie jest możliwe dofinansowanie ze środków FEDS 2021-2027 inwestycji objętych Rozporządzeniem OOŚ nieposiadających decyzji środowiskowej.

Dla projektów, które nie spełniają definicji przedsięwzięć w rozumieniu ustawy OOS, np. zakup sprzętu, prace remontowe lub tzw. projekty „miękkie” np. szkolenia, punktu C oświadczenia „Analiza oddziaływania na środowisko...” nie należy wypełniać oraz nie należy dołączać zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 [Zaświadczenie Natura 2000]. Informacje w tym zakresie należy przedstawić we wniosku o dofinansowanie w polu „Pozostałe informacje” w sekcji I Dodatkowe informacje.

10. Realizacja zasad horyzontalnych

Realizując projekty dofinansowane z FEDS 2021-2027 należy przestrzegać zasad horyzontalnych a obowiązek ich stosowania wynika z Umowy Partnerstwa, programu FEDS 2021-2027 oraz wytycznych.

Wsparcie udzielane będzie wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 9 rozporządzenia ogólnego.

Projekt musi być zgodny z następującymi zasadami :

- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością;
- zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym zasadą „nie czynić znaczących szkód” (DNSH) oraz:
- Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (w szczególności praw ujętych w 7-8, art. 11-12, art. 14, art. 16-17, art. 19–23, art. 26, art.31, art. 37, art. 47);
- Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (w szczególności praw ujętych w art. 5-9, art. 12, art. 16, art. 19-21, art. 24-30).

Zasady te muszą być stosowane na etapie przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i trwałości projektu i mogą one być weryfikowane podczas kontroli.

W projektach należy dążyć do równości kobiet i mężczyzn, oraz do uwzględniania aspektu i perspektywy płci, a także do zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W szczególności należy wziąć pod uwagę zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Niewywiązywanie się przez Beneficjenta z zadań dotyczących niedyskryminacji może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować uznaniem części lub całości wydatków za niekwalifikowalne. Instytucja Zarządzająca uzna wydatki za niekwalifikowalne, w szczególności, gdy produkt(-y) projektu nie będą zapewniać odpowiednich funkcjonalności wymaganych przepisami prawa lub Regulaminem.

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn

Realizując projekt należy przestrzegać zapisów Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Każdy projekt powinien być zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie). Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Dopuszczalne jest także uznanie neutralności projektu w stosunku do niniejszej zasady.

O neutralności można mówić jednak tylko wtedy, kiedy we wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca uzasadni dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie spełnienia ww. zasady, a uzasadnienie to zostanie uznane przez instytucję oceniającą projekt za adekwatne i wystarczające.

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Realizując projekt należy przestrzegać zapisów Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Realizując projekt nie można dopuścić do jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

W przypadku projektów finansowanych ze środków EFRR, każdy z nich będzie analizowany w szczególności pod kątem potencjalnego wpływu finansowanych działań i ich efektów na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Szczególnie istotne jest przeanalizowanie możliwości wystąpienia negatywnych skutków realizacji pomocy w postaci ograniczonego dostępu osób z niepełnosprawnościami do rezultatów wsparcia.

We wniosku o dofinansowanie należy wykazać pozytywny wpływ realizacji projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności infrastruktury, transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich produktów projektów (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne dla wszystkich użytkowników / użytkowniczek.

Wszystkie nowe produkty projektów (np. zasoby cyfrowe, środki transportu, infrastruktura) finansowane z FEDS 2021-2027 muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania,

co oznacza co najmniej zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027 (stanowiących załącznik do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027).

W przypadku obiektów i zasobów modernizowanych (m.in. przebudowa, rozbudowa) zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027 jest obligatoryjne, o ile pozwalają na to warunki techniczne i zakres prowadzonej modernizacji. W sytuacji w której brak jest możliwości zastosowania określonego standardu dostępności należy do wniosku dołączyć opinię podmiotu zewnętrznego w tym zakresie. W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem finansowania z funduszy unijnych.

Należy pamiętać, że pomimo iż projekt może nie zakładać bezpośredniej pomocy osobom o różnych potrzebach funkcjonalnych, to jednak efekty takich projektów (na przykład przebudowa skrzyżowania, nowa aplikacja mobilna, remont budynku), będą służyć różnym użytkownikom, również osobom z niepełnosprawnościami. Należy więc uwzględnić w przypadku tych inwestycji uniwersalne projektowanie, lub jeśli to niemożliwe – racjonalne usprawnienia.

W przypadku gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników / użytkowniczek (np. trakcje kolejowe, instalacje elektryczne, linie przesyłowe, automatyczne linie produkcyjne, zbiorniki retencyjne, nowe lub usprawnione procesy technologiczne), dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. W przypadku uznania, że dany produkt (lub usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (lub usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Produkt (lub usługa) neutralny nie zwalnia jednak całkowicie Wnioskodawcy / Beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.

Wydatki na dostępność

W perspektywie finansowej 2021-2027 wydatki związane z zapewnieniem dostępności na poziomie projektów są monitorowane (nie jest przy tym badana / ograniczana ich wysokość / poziom). Służy temu dedykowany limit pn. „Wydatki na dostępność” możliwy do wyboru podczas wypełniania wniosku o dofinansowanie.

Funkcjonalność tego pola we wniosku o dofinansowanie nie pozwala na procentowe przyporządkowanie wydatków związanych z dostępnością, co oznacza że koszt oznaczony jako wydatek na dostępność zostanie uznany w całości za związany z tym obszarem. Dlatego należy racjonalnie oszacować czy elementy związane z dostępnością w danej pozycji budżetowej są znaczące na tyle, by całość kosztu mogła zostać uznana za wydatek związany z dostępnością.

W przypadku gdy tylko część danego kosztu dotyczy dostępności można podzielić wydatek na 2 lub więcej pozycji i oznaczyć jako Wydatek na dostępność tylko tę pozycję, która faktycznie dotyczy dostępności (np. jeśli w wydatku dot. przebudowy obiektu znajduje się dostawa i montaż windy – to ten właśnie element wydzieli z wydatku dot. przebudowy i wskaż jako osobny, opatrzony kategorią Wydatki na dostępność);

W przypadku, gdy podzielenie wydatku na odrębne pozycje w budżecie wniosku nie jest możliwe, jego przypisanie do kategorii Wydatki na dostępność odbywa się na podstawie oceny „procentowej” tj.: jeśli co najmniej 50% danego kosztu dotyczy dostępności, wydatek w całości powinien zostać oznaczony jako Wydatek na dostępność (np. jeśli w wydatku dot. przebudowy uznasz, że ponad 50% tego wydatku stanowią koszty związane z realizacją standardów dostępności i można te elementy uznać za dedykowane dostępności – wtedy cały ten wydatek przypisz do kategorii Wydatki na dostępność).

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r.

Projekt musi być zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej zwłaszcza z zapisami z części dotyczącej realizacji zasad horyzontalnych. Żaden aspekt projektu, jego zakres oraz sposób jego realizacji nie może naruszać zapisów Karty Praw Podstawowych

Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391), na etapie oceny wniosku należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Pomocne mogą być zapisy „Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”, w szczególności załącznik nr III.

Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

Projekt musi być zgodny z zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).

Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Zasada zrównoważonego rozwoju i DNSH

Każdy projekt musi być zgodny z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, celami Porozumienia Paryskiego, zasadą „nie czynić znaczącej szkody” (DNSH - ang. Do No Significant

Harm), w tym ochroną drzew oraz celami w zakresie środowiska określonymi w art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej co wynika z art. 9 Rozporządzenia ogólnego.

Ze środków FEDS 2021-2027 mogą być wspierane jedynie działania respektujące standardy i priorytety klimatyczne i środowiskowe UE oraz działania, które nie czynią poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 9 i art. 17 rozporządzenia nr 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (ws. tak zwanej „Taksonomii”⁶).

Na podstawie załącznika dla Programu FEDS 2021-2027: „ANALIZA DNSH - Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” (<https://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/feds-2021-2027/dokumenty-programowe/>), typ projektu będący przedmiotem niniejszego naboru został oceniony jako zgodny z zasadą DNSH.

W związku z powyższym, do wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć oświadczenie - załącznik „Analiza oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem odporności na zmiany klimatu a także z uwzględnieniem zasady „nie czyni znaczącej szkody” (zasady DNSH) z wpisaną w polu A.2. odpowiedzią „projekt zgodny z zasadą DNSH” w części A -ZGODNOŚĆ PROJEKTU Z ZASADĄ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ZASADĄ DNSH.

11. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego

- 1) Projekt może być realizowany w partnerstwie – zgodnie z zapisami art. 39 ustawy wdrożeniowej i na warunkach w niej określonych oraz zgodnie z zapisami niniejszego Regulaminu.
- 2) Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim (Liderem projektu) może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt partnerski. Zmiana Lidera projektu może być podstawą do odstąpienia od podpisania umowy o dofinansowanie projektu/rozwiązania umowy o dofinansowanie projektu.
- 3) Partner wiodący w projekcie partnerskim musi być podmiotem o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego.
- 4) Partner wiodący jako podmiot inicjujący projekt partnerski dokonuje wyboru Partnerów do projektu na zasadach określonych w art. 39 ustawy wdrożeniowej.
- 5) Nie dopuszcza się realizacji projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.
- 6) Wybór Partnerów do projektu musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

⁶ w tym z Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

- 7) Wniosek o dofinansowanie projektu składa Partner wiodący w projekcie partnerskim (Wnioskodawca).
- 8) Partnerem w projekcie może być tylko podmiot wymieniony w katalogu Wnioskodawców / Beneficjentów obowiązującym dla niniejszego naboru w pkt. 4 Regulaminu (Typy Wnioskodawców / Beneficjentów oraz Partnerów).
- 9) Udział Partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych i musi być adekwatny do celu projektu.
- 10) Zadania realizowane przez poszczególnych Partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych Partnerów.
- 11) Dla przejrzystości finansowej w projekcie w przypadku przepływów finansowych między Partnerami wymagane jest utworzenie odrębnych rachunków płatniczych przez poszczególnych członków partnerstwa.
- 12) Jeżeli projekt zostanie wybrany do dofinansowania Wnioskodawca zostanie zobligowany przez ION do przedstawienia przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu umowy albo porozumienia o partnerstwie (szczegółowo określającego reguły partnerstwa, w tym zwłaszcza wiodącą rolę jednego podmiotu (Partnera wiodącego) reprezentującego partnerstwo i ponoszącego odpowiedzialność za realizację całości projektu oraz jego rozliczenie). Umowa / porozumienie o partnerstwie musi zawierać co najmniej elementy wskazane w art. 39 ust. 9 ustawy wdrożeniowej.
- 13) Stroną porozumienia lub umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.
- 14) Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego, podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem Partnera Wiodącego w tym projekcie.
- 15) Umowa o dofinansowanie projektu zostanie zawarta z Partnerem Wiodącym, który jako Beneficjent i strona umowy o dofinansowanie projektu ponosi odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu, niezależnie od podziału zadań i obowiązków w ramach partnerstwa.
- 16) Partner Wiodący działa w imieniu i na rzecz Partnerów w zakresie określonym w porozumieniu lub umowie o partnerstwie. **Wnioskodawca musi posiadać pełnomocnictwo do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu oraz podpisania umowy o dofinansowanie w imieniu i na rzecz Partnerów, chyba że dołączona umowa o partnerstwie reguluje powyższe kwestie.**

17) Projekt partnerski jest realizowany na podstawie umowy o dofinansowanie projektu i wniosku o dofinansowanie.

UWAGA:

ION weryfikuje spełnienie wymogu wyboru Partnerów do projektu przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, a także – jeżeli dotyczy – prawidłowość przeprowadzonego postępowania, o którym mowa w art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej. Weryfikacja następuje w ramach formalnego kryterium wyboru projektów [Realizacja projektu partnerskiego] – na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz dokumentów dołączonych do wniosku o dofinansowanie. **Niespełnienie kryterium (po ewentualnym dokonaniu jednorazowej poprawy) będzie skutkowało negatywną oceną wniosku o dofinansowanie.**

Minimalny zakres informacji, który powinien zawierać dokument potwierdzający prawidłowość dokonania wyboru Partnerów do projektu przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie:

- data sporządzenia / podpisania dokumentu;
- wskazanie stron (podmiotów), które oświadczają chęć wspólnej realizacji projektu z wyróżnieniem Partnera Wiodącego;
- tytuł projektu, który strony zdecydowały się realizować wspólnie. W przypadku braku tytułu projektu lub tytułu różniącego się z tytułem projektu ubiegającego się o dofinansowanie w niniejszym naborze – ION dokona weryfikacji czy zakres tematyczny projektu partnerskiego jest zbieżny z zakresem ujętym we wniosku o dofinansowanie;
- oświadczenie o chęci wspólnej realizacji przedmiotowego projektu;
- podpisy wszystkich stron partnerstwa.

Dokument może mieć formę np. listu intencyjnego, oświadczenia.

Podmiot inicjujący partnerstwo będący podmiotem o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych zobligowany jest do potwierdzenia przeprowadzenia procedury wyboru partnera spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy. W tym celu Wnioskodawca załącza do wniosku o dofinansowanie następujące dokumenty:

- skan wydruku ogłoszenia otwartego naboru partnerów ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie projektu linka pod którym zamieszczono ogłoszenie;

- skan wydruku informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji Partnera ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie projektu linka, pod którym zamieszczono informację;
- wybrana oferta - wersja elektroniczna podpisana przez Partnera (jeżeli oferta została złożona w formie elektronicznej) lub skan oferty

Partner wiodący w projekcie partnerskim musi być podmiotem o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. Potencjał ekonomiczny rozumiany jako zasób zdolności, możliwości bądź też wydajności, którą można przypisać do danej do organizacji / podmiotu. Partner wiodący powinien posiadać mechanizmy pozwalające zabezpieczyć prawidłową realizację projektu, w tym mechanizmy umożliwiające zaspokojenie ewentualnych roszczeń właściwej instytucji np. w przypadku w którym, projekt zostałby dotknięty nieprawidłowością.

12. Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia

Ocena wniosków o dofinansowanie projektów prowadzona jest w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzonych przez KM FEDS 2021-2027.

Dla naborów obowiązują Kryteria wyboru projektów w ramach FEDS 2021-2027, przyjęte Uchwałą Nr 18/23 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z 12 maja 2023 r., a także kryteria zatwierdzone Uchwałą Nr 33/23 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z 13 września 2023 r., zamieszczone są na stronie internetowej FEDS 2021-2027 oraz pod naborem:

Kryteria wyboru projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDS 2021-2027) - kryteria specyficzne formalne i merytoryczne dla działania 2.7 <https://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2023/06/za%C5%82.-do-Uchwa%C5%82y-KM-18-Kryteria-2.7-ochrona-czynna.pdf>.

Kryteria wyboru projektów w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDS 2021-2027) - kryteria formalne i merytoryczne ogólne <https://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2023/09/za%C5%82.-do-Uchwa%C5%82y-KM-33-kryteria-og%C3%B3lne-zmiana.pdf>.

Informacje uzupełniające w zakresie kryteriów wyboru projektów

Kryterium „**ZŁOŻENIE WNIOSKU TYLKO W JEDNYM NABORZE**” - jest kryterium bez możliwości poprawy. Weryfikowane będzie na podstawie oświadczenia. Wobec powyższego nie dołączenie do pierwszej wersji wniosku o dofinansowanie stosownego oświadczenia w tym zakresie będzie powodowało negatywną ocenę projektu.

W ramach kryterium „**Rzetelność wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu**” – ION zweryfikuje czy wszystkie pola wniosku o dofinansowanie projektu zostały wypełnione w

sposób umożliwiający przeprowadzenie oceny, tj. czy pola opisowe wniosku zostały wypełnione we właściwy sposób. Weryfikacja opisowych pól wniosku obejmuje:

- Sekcję "Informacje o projekcie" – pole „Opis projektu”;
- Sekcję „Zadania” – pole „Opis i uzasadnienie zadania”;
- Sekcję „Dodatkowe informacje” – pola „Realizacja polityk horyzontalnych”, „Test pomocy publicznej”, „Opis problemów i uzasadnienie realizacji projektu, opis istniejącego systemu/przedsięwzięcia (stan istniejący), lokalizacja, „Zakres rzeczowy przedsięwzięcia”, „Analiza instytucjonalna (potencjał wnioskodawcy, powiązania prawno-własnościowe oraz finansowe pomiędzy uczestnikami projektu; trwałość projektu)”, „Analiza wykonalności i analiza opcji”, „Koszty operacyjne”, e „Analiza kosztów i korzyści”.

Ponadto należy we wniosku w polu „Pozostałe informacje” w sekcji I Dodatkowe informacje umieścić informacje, które pozwolą na ocenę poniższych kryteriów:

Zakres projektu

Stopień zagrożenia gatunku

Formy edukacji ekologicznej

Formy ochrony przyrody

Doświadczenie wnioskodawcy

Wspływ na wskaźnik programowy

Wsparcie OSI

Projekt realizowany na obszarze wchodzącym w system korytarzy ekologicznych

Ponadto kryterium **Wsparcie OSI** weryfikowane będzie na podstawie listy gmin zagrożonych trwałą marginalizacją oraz liście miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, stanowiących załączniki do Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego i publikowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pod adresem:

<https://www.gov.pl/attachment/4fdbd1e7-b544-4176-94a7-fa29446b88ee>

<https://www.gov.pl/attachment/0179d436-5610-42e7-ab44-0337115e357c>

Ocena kryterium **„Sytuacja finansowa Wnioskodawcy/Partnera oraz źródła finansowania projektu”** dokonana zostanie na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie oraz załączników niezbędnych do przeprowadzenia oceny projektów wyszczególnionych w punkcie 14. Regulaminu, w szczególności zał. nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7..

13. Wskaźniki produktu i rezultatu

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy niniejszego Regulaminu.

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru i określenia wartości docelowej (bazowej – w przypadku wskaźników rezultatu) we wniosku o dofinansowanie adekwatnych do zakresu projektu wskaźników produktu i rezultatu. Zestawienie wskaźników dla niniejszego naboru stanowi Załącznik nr 2 do Regulaminu „Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 2.7 Ochrona przyrody i klimatu FEDS 2021-2027”.

Zasady realizacji wskaźników na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu regulują zapisy umowy o dofinansowanie projektu.

Nieosiągnięcie lub niezachowanie wskaźników produktu i/lub rezultatu zgodnie z umową o dofinansowanie może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować uznaniem wydatków za niekwalifikowalne bądź nałożeniem korekty finansowej ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w umowie o dofinansowanie projektu. Może również skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie.

14. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu wraz z wykazem załączników do wniosku o dofinansowanie

Formularz wniosku o dofinansowanie projektu będzie udostępniony w dniu rozpoczęcia naboru w CST2021 – aplikacji WOD2021, pod adresem: <https://wod.cst2021.gov.pl>.

Wzory załączników do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu zamieszczone są na stronie internetowej Programu pod naborem.

Wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu i uzupełnienie go o załączniki będzie możliwe po zalogowaniu się do aplikacji WOD2021. Wniosek o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami powinien zostać złożony wyłącznie w formie elektronicznej poprzez przesłanie go do ION w aplikacji WOD2021

w terminie od dnia 23 października 2023 r. do dnia 20 listopada 2023 r.

Na każdym etapie oceny możliwe jest anulowanie wniosku przez wnioskodawcę w aplikacji WOD2021. Anulowanie wniosku skutkuje tym, że ION nie będzie się zajmowała dłużej tym wnioskiem. W przypadku anulowania wniosku ponowne jego złożenie jest niedopuszczalne.

Złożenie wniosku o dofinansowanie w aplikacji WOD2021 oznacza potwierdzenie zgodności wskazanej w nim treści (i załącznikach) ze stanem faktycznym.

Wypełniając wniosek o dofinansowanie, należy stosować aktualną Instrukcję, która zamieszczona jest na stronie internetowej FEDS 2021-2027 pod naborem.

Ponadto przydatne informacje / wskazówki dot. technicznej obsługi aplikacji WOD2021 znajdują się na stronie internetowej: <https://instrukcje.cst2021.gov.pl>

Zgłoszenia w przypadku problemów technicznych z funkcjonowaniem aplikacji WOD2021 proszę przesyłać na adres e-mail: amiz.feds@dolnyslask.pl.

Wszelkie oświadczenia przedstawiane przez Wnioskodawcę / Realizatora jako załączniki do wniosku o dofinansowanie muszą być podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym przez osobę uprawnioną do reprezentowania Wnioskodawcy / Realizatora.

Oświadczenia, o których mowa powyżej, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenia muszą zawierać klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń”.

Pozostałe załączniki muszą być załączone w formie elektronicznej (przez którą należy rozumieć również skan dokumentu), chyba, że z treści załącznika wynika, że musi być on podpisany.

ION wymaga złożenia wraz z wnioskiem o dofinansowanie następujących załączników niezbędnych do przeprowadzenia oceny projektów:

- 1) Analizy w formie arkusza kalkulacyjnego Excel z odblokowanymi formułami dla projektów inwestycyjnych niezależnie od wysokości wydatków kwalifikowanych zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027” wydanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Instrukcją. Każdorazowo Wnioskodawca musi dostosować analizę, którą załącza do wniosku o dofinansowanie do specyfiki projektu, uwzględniając wytyczne i dokumenty sektorowe (np. z zakresu środowiska, transportu itp.), rodzaj księgowości prowadzonej przez Wnioskodawcę / Operatora / Realizatora, specyficzne kryteria dla poszczególnych priorytetów, zapisy FEDS 2021-2027 oraz wymogi Regulaminu wyboru projektów.
- 2) Dokumenty finansowe za okres 3 ostatnich lat obrotowych:
 - dla podmiotów, które mają obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – bilans i rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa (jeżeli dotyczy) sporządzone za poprzednie 3 lata obrachunkowe, potwierdzone przez kierownika jednostki wraz z dokumentami o przyjęciu sprawozdań finansowych przez organ zatwierdzający;
 - dla podmiotów niezobowiązanych do sporządzania bilansu i rachunku zysków i strat kopie PIT / CIT lub zestawienia roczne z działalności gospodarczej na postawie księgi przychodów i rozchodów lub dokumentów równoważnych, sporządzone za poprzednie 3 lata obrachunkowe;

- dla podmiotów działających krócej niż jeden rok obrotowy kopie ww. dokumentów za dotychczasowy okres działalności.
- 3) Dokumenty potwierdzające status prawny i dane Wnioskodawcy oraz Partnera projektu i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków – nie dotyczy JST oraz podmiotów które znajdują się w KRS lub ewidencji działalności gospodarczej. Jeśli Wnioskodawcą będzie jednostka organizacyjna JST lub inna jednostka sektora finansów publicznych, dokumentem potwierdzającym jej status prawny oraz dane będzie statut lub inny akt powołujący daną jednostkę;
 - 4) W przypadku wszystkich projektów partnerskich – dokument potwierdzający prawidłowość dokonania wyboru partnerów do projektu przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie. Minimalny zakres informacji, którą powinien zawierać ww. dokument określa pkt. 11 Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego Regulaminu;
 - 5) W przypadku, gdy podmiotem inicjującym partnerstwo jest podmiot z sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i dokonuje on wyboru partnerów spośród podmiotów spoza sektora finansów publicznych – dokumenty potwierdzające przeprowadzenie procedury wyboru partnera z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania, w szczególności zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej oraz dokonanie wyboru Partnera przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie tj. co najmniej następujące dokumenty:
 - wydruk ogłoszenia otwartego naboru Partnerów ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie linka pod którym zamieszczono ogłoszenie;
 - wydruk informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji Partnera ze strony internetowej Wnioskodawcy lub wskazanie we wniosku o dofinansowanie linka, pod którym zamieszczono informację;
 - wybraną ofertę - wersja elektroniczna podpisana przez Partnera (jeżeli oferta została złożona w formie elektronicznej) lub skan wybranej oferty (jeżeli oferta została złożona w formie papierowej).
 - 6) Dokumenty potwierdzające wniesienie wkładu niepieniężnego, np. ważny operat szacunkowy w przypadku wniesienia gruntu lub nieruchomości zabudowanej wraz z wymaganym załącznikiem (jeżeli dotyczy);
 - 7) Zawarta umowa kredytowa, wystawiona przez właściwy podmiot promesa kredytowa, promesa leasingowa na minimalną kwotę równą wartości dofinansowania (jeżeli wnioskodawca jest w jej posiadaniu);
 - 8) Oświadczenie Wnioskodawcy / Realizatora (jeśli występuje w projekcie);
 - 9) Oświadczenie o złożeniu jednego wniosku w naborze (oświadczenie bez możliwości korekty);
 - 10) Oświadczenie Wnioskodawcy o zgodności informacji zawartych we wniosku wraz z załącznikami;

- 11) Oświadczenie Wnioskodawcy / Realizatora (jeśli występuje w projekcie) o kwalifikowalności podatku VAT – oświadczenie jest wymagane dla projektu, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln euro (włączając VAT) – jeżeli VAT w projekcie stanowi wydatek kwalifikowalny;
- 12) Kosztorysy (np. budowlane)
i/lub
zestawienie kupowanego sprzętu / wyposażenia (jeżeli dotyczy);
- 13) Załączniki środowiskowe – zgodnie z zapisami pkt 9 Regulaminu;
- 14) Pełnomocnictwo dla osoby upoważnionej do reprezentowania Wnioskodawcy (jeżeli dotyczy);
- 15) Załączniki specyficzne dla naboru:
 - opinia dot. zgodności projektu z dokumentem dotyczącej danej formy ochrony przyrody wydanej przez właściwy organ (w zakresie swoich kompetencji wskazanych w ustawie z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) (jeżeli dotyczy). Opinia nie jest wymagana jeśli dotyczy form ochrony przyrody, dla których nie ma obowiązku sporządzania dokumentów planistycznych (tj. planów ochrony, zadań ochronnych, planów zadań ochronnych – dla obszarów chronionych – zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). W przypadku dokumentów będących w trakcie opracowania, należy przedstawić opinię wynikającą z obowiązującego dokumentu planistycznego;
 - zgoda na realizację projektu, inwestycji organu nadzorującego obszar wsparcia, na którym realizowany jest projekt dotyczący formy ochrony przyrody, dla której nie ma obowiązku sporządzania dokumentów planistycznych lub dla projektów realizowanych na obszarze wsparcia nie objętym obszarową formą ochrony przyrody.

Ponadto Wnioskodawca może złożyć inne załączniki istotne z jego punktu widzenia dla oceny projektu.

Brak jest obowiązku przedkładania załączników w przypadku, gdy stanowią one informacje powszechnie dostępne. **Wówczas Wnioskodawca zobowiązany jest do precyzyjnego wskazania we wniosku o dofinansowanie strony internetowej, gdzie znajduje się potwierdzenie podanych we wniosku informacji.**

Uwaga:

Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek przedłożenia kompletnego wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami w odpowiedzi na konkurs ogłaszany przez ION, wobec powyższego powinien on przeanalizować zapisy dokumentacji naborowej i załączyć wszystkie dokumenty, które dotyczą jego projektu. W przypadku, gdy wnioskodawca nie załączy dokumentów na podstawie, których przyznawane są punkty w ramach oceny merytorycznej ION nie będzie wzywać do poprawy wniosku w tym zakresie.

15. Procedura oceny projektów

15.1 Informacje ogólne

- 1) Ocena projektów dokonywana jest w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM FEDS 2021-2027, na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie i załączników do wniosku, w tym oświadczeń (jeśli wymagane jest ich złożenie). Nie wyklucza to wykorzystania w ocenie wyjaśnień udzielonych przez wnioskodawcę albo przekazanych przez niego lub uzyskanych w inny sposób informacji dotyczących wnioskodawcy lub projektu. Ocena dokonywana jest przez KOP. Do KOP powoływani są pracownicy UMWD oraz eksperci.
- 2) W skład KOP wchodzi:
 - przewodniczący KOP;
 - zastępca (-y) przewodniczącego KOP (w razie konieczności);
 - sekretarz (-e) KOP;
 - oceniający;
 - opiniujący (w razie konieczności).

Ekspert oceniający dany projekt może być opiniującym w przypadku innego projektu w ramach danej KOP. Taka sytuacja jest jednak niedopuszczalna w przypadku tego samego projektu. Sekretarz KOP może być oceniającym w ramach danej KOP.
- 3) Ocena projektów dokonywana jest przy pomocy systemu SNOW, z wykorzystaniem kart generowanych z systemu.
- 4) W trakcie trwania oceny projektu możliwe jest wystąpienie oceniającego o przedstawienie wyjaśnień od wnioskodawcy, wydanie opinii / interpretacji w sprawie zagadnień związanych z ocenianymi projektami (np. kwestie środowiskowe / pomoc publiczna / kwalifikowalność projektu, kwalifikowalność wnioskodawcy), które są niezbędne do przeprowadzenia oceny kryteriów wyboru projektów. Wniosek o dodatkowe wyjaśnienia od Wnioskodawcy powinien ograniczać się do interpretacji zapisów zawartych we wniosku o dofinansowanie w celu właściwego zrozumienia intencji Wnioskodawcy.
- 5) W razie stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie projektu oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej ION może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
- 6) ION:
 - po zakończeniu terminu składania wniosków w ramach naboru,
 - po każdym etapie oceny (z wyłączeniem ostatniego jej etapu),
 - po zakończeniu naboru

zamieszcza na stronie internetowej Programu oraz na portalu listę z informacją o:

- złożonych wnioskach,
- o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu oceny,
- projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną.

15.2 Etapy oceny projektów

Ocena projektów składa się z trzech etapów:

- **etap I** obejmujący **ocenę kryteriów formalnych ogólnych i specyficznych bez możliwości korekty**. Termin I etapu oceny formalnej dla naboru trwa **14 dni**. W przypadku, gdy w odpowiedzi na nabór wpłynę 30 wniosków i więcej, wówczas termin I etapu oceny trwa 21 dni;
- **etap II** obejmujący **ocenę kryteriów formalnych ogólnych i specyficznych** z możliwością korekty. Na tym etapie sprawdzane jest również kryterium „Termin oraz forma złożenia wniosku o dofinansowanie”. Termin II etapu oceny formalnej dla naboru trwa 42 dni. W przypadku, gdy w odpowiedzi na nabór wpłynę 30 wniosków i więcej termin II etapu oceny trwa 56 dni.

Ocena formalna (zarówno na I jak i II etapie) dokonywana jest przez jednego pracownika UMWD.

- **etap III** obejmujący **ocenę kryteriów merytorycznych ogólnych i specyficznych**. Termin III etapu oceny, tj. oceny merytorycznej dla naboru trwa **28 dni**. W przypadku, gdy w odpowiedzi na nabór wpłynę 30 wniosków i więcej termin III etapu oceny trwa 42 dni;

Ocena merytoryczna dokonywana jest przez:

- a) jednego eksperta z dziedziny Analiza ekonomiczno-finansowa w zakresie części kryteriów merytorycznych ogólnych,
- b) Zespół Oceniający, zgodnie z zasadą „dwóch par oczu” w zakresie pozostałych kryteriów merytorycznych ogólnych i kryteriów merytorycznych specyficznych. W skład Zespołu Oceniającego mogą wchodzić zarówno pracownicy UMWD jak i eksperci z dziedziny Ochrona przyrody lub Infrastruktura ekologiczna. Dopuszcza się również możliwość oceny przez jednego pracownika UMWD i jednego eksperta.

Na etapie oceny merytorycznej może zaistnieć konieczność ponownej oceny formalnej projektu - w przypadku niespełnienia przez projekt kryteriów formalnych.

Po pozytywnym zatwierdzeniu wyniku ponownej oceny formalnej przez przewodniczącego KOP, ocena merytoryczna jest kontynuowana / ponownie

dokonywana przez tych samych oceniających. W sytuacji, gdy ponowna ocena formalna jest negatywna ocena merytoryczna nie jest kontynuowana.

ION dopuszcza wydłużenie terminów poszczególnych etapów oceny projektów w naborze.

15.3. Sposób poprawy / uzupełnienia wniosku o dofinansowanie

- 1) Jedynie na II etapie oceny formalnej wnioskodawca ma możliwość jednokrotnej poprawy / uzupełnienia wniosku o dofinansowanie zgodnie z wezwaniem ION (w przypadku kryteriów, w których istnieje możliwość dokonania korekty) **w terminie 10 dni roboczych**. Termin wskazany w wezwaniu do poprawy / uzupełnienia wniosku o dofinansowanie liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wnioskodawcy pisma z uwagami na konto Wnioskodawcy w systemie WOD 2021.
 - 2) Uzupełnieniu i poprawie mogą podlegać jedynie elementy wniosku o dofinansowanie i/lub załączników wskazane w piśmie z uwagami ION. Wnioskodawca wyjątkowo może poprawić również inne elementy wniosku, gdy:
 - sam zauważy błędy / braki,
 - poprawa części danych w ramach kryterium będzie miała wpływ na inne elementy wniosku.
- W takim przypadku wnioskodawca musi wskazać w piśmie przewodnim do poprawionego wniosku, że dokonał dodatkowej poprawy oraz ją opisać i uzasadnić. Dodatkowa poprawa, która skutkowałaby niespełnieniem kryteriów, będzie w konsekwencji prowadzić do negatywnej oceny projektu.
- 3) W sytuacji, gdy we wniosku o dofinansowanie projektu po poprawie wykryte zostały błędy, które występowały w pierwszej wersji wniosku i nie zostały wykazane w piśmie wzywającym do poprawy / uzupełnienia, ewentualnie w przedmiotowym piśmie zawarto błędną lub nieprecyzyjną uwagę, na skutek czego wniosek zawiera nadal błędy - wnioskodawca jest wzywany do kolejnej poprawy / uzupełnienia wniosku.
 - 4) Jeżeli po wpływie wniosku po poprawie / uzupełnieniu:
 - a) wniosek o dofinansowanie spełnia wszystkie kryteria formalne – przekazywany jest do oceny merytorycznej,
 - b) wniosek o dofinansowanie projektu w dalszym ciągu nie spełnia wszystkich kryteriów formalnych, a wnioskodawcy nie przysługuje prawo dodatkowej poprawy (zgodnie z opisem kryteriów) lub wniosek nie wpłynął w wyznaczonym przez ION terminie – zostaje negatywnie oceniony.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach ION może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawy / uzupełnienia wniosku maksymalnie o dodatkowe 5 dni (o czym poinformuje Wnioskodawcę). Brak wpływu wniosku we wskazanym przez ION terminie skutkował będzie jego negatywną oceną.

15.4 Sposób postępowania w przypadku wystąpienia znacznej rozbieżności w ocenie projektu.

- 1) W przypadku, wystąpienia różnicy w przyznanych ocenach w pierwszej kolejności podejmowane są kroki w celu osiągnięcia spójności ocen pomiędzy oceniającymi wchodzącymi w skład jednego Zespołu Oceniającego.
- 2) **Znaczna rozbieżność w ocenie** na etapie oceny merytorycznej, występuje w sytuacji, gdy (w przypadku nieosiągnięcia konsensusu, zgodnie z pkt 1) jeden z oceniających nadal uznaje, że projekt spełnia dane kryterium (tj. przyznana ocena nie powoduje negatywnej oceny w myśl art. 56 ust. 5 ustawy wdrożeniowej), a drugi oceniający uznaje, że ten sam projekt nie spełnia tego kryterium (tj. przyznana ocena powoduje negatywną ocenę w myśl art. 56 ust. 5 ustawy wdrożeniowej).

Znaczna rozbieżność ma miejsce także w sytuacji, gdy różnica pomiędzy przyznaną punktacją przez członków jednego Zespołu Oceniającego w ramach oceny merytorycznej specyficznej wynosi **więcej niż 50 punktów procentowych. Różnica w przyznanych przez oceniających punktach do 50 punktów procentowych (włącznie) w przypadku, gdy żadna z ocen nie powoduje negatywnej oceny projektu nie stanowi znacznej rozbieżności w ocenie.**

- 3) W przypadku wystąpienia znacznej rozbieżności na etapie oceny merytorycznej decyzję w zakresie sposobu rozstrzygnięcia rozbieżności podejmuje przewodniczący KOP. Może on samodzielnie podjąć decyzję w zakresie rozstrzygnięcia spornego kryterium / kryteriów lub zdecydować o wyborze dodatkowego oceniającego do przeprowadzenia oceny merytorycznej spornego kryterium / kryteriów.
- 4) W przypadku, gdy do rozstrzygnięcia rozbieżności wybrany został dodatkowy oceniający ostateczny wynik oceny projektu jest obliczany jako średnia arytmetyczna z wszystkich ocen (w przypadku kryteriów punktowych) lub przez odrzucenie oceny skrajnej (w przypadku kryteriów obligatoryjnych).

15.5. Ponowna ocena projektu w wyniku jego modyfikacji, która może mieć wpływ na pierwotną ocenę

Ponowna ocena projektu w wyniku jego modyfikacji może nastąpić:

- **po wyborze projektu do dofinansowania, a przed podpisaniem umowy,**

- **w trakcie jego realizacji, tj. po podpisaniu umowy.**

W przypadku ponownej oceny projektu w wyniku jego modyfikacji zasady oceny wskazane w niniejszym Regulaminie stosuje się odpowiednio, przy czym ocenie podlega zmodyfikowany projekt (uwzględniający proponowane zmiany) w stosownym zakresie.

Przez zakończenie oceny projektu podlegającego modyfikacji należy rozumieć jego pozytywną lub negatywną ocenę w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów.

16. Forma i sposób komunikacji między Wnioskodawcą a ION

16.1 Komunikacja przed rozpoczęciem oceny.

ION udziela odpowiedzi na zapytania w kwestiach dotyczących naboru zadane poprzez następujący adres mailowy:

pife@dolnyslask.pl

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania będą zamieszczane na stronie internetowej FEDS 2021-2027 <https://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/feds-2021-2027/> w zakładce dotyczącej naboru. Przed zadaniem pytania należy zapoznać się z katalogiem najczęściej zadawanych pytań.

16.2 Komunikacja na etapie oceny

Komunikacja między Wnioskodawcą a ION na etapie oceny projektu będzie odbywała się elektronicznie – poprzez skrytki na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) i aplikację WOD2021 oraz pomocniczo za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Komunikacja elektroniczna na etapie oceny wniosku odbywać się będzie w następujący sposób:

W momencie odesłania przez ION wniosku do uzupełnienia / poprawy Wnioskodawca na swoim koncie w WOD 2021 otrzyma komunikat (wiadomość systemową) o obowiązkowej poprawie wniosku oraz wyznaczonym terminie na jego poprawę. Pismo z uwagami należy pobrać z notatki w ramach okna „Podgląd ostatniej wersji wniosku” lub z okna „Poprawa wniosku o dofinansowanie”.

UWAGA!

Wnioskodawca zobligowany jest do systematycznego monitorowania statusu wniosku o dofinansowanie / komunikatów oraz przeglądania notatek widocznych w ramach wniosku.

W przypadku, gdy Wnioskodawca otrzymał w aplikacji WOD2021 komunikat o obowiązkowej poprawie wniosku, ale bez załączonego do notatki pisma wzywającego do poprawy / uzupełnienia wniosku (w szczególności w konsekwencji błędów technicznych), zobowiązany jest do niezwłocznego kontaktu z ION. Wówczas ION dopuszcza przekazanie przedmiotowego pisma na wskazaną przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie elektroniczną skrytkę ePUAP.

Pozostałe pisma (z wyłączeniem pisma dotyczącego uzupełnienia / poprawy wniosku), w tym pismo informujące o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej kierowane będą na elektroniczną skrytkę **ePUAP Wnioskodawcy**. W związku z powyższym Wnioskodawca zobligowany jest do posiadania elektronicznej skrytki na platformie ePUAP. Adres posiadanej skrytki należy wskazać w treści wniosku o dofinansowanie, w dedykowanym temu polu. Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za poprawność oraz aktualność przedstawionych we wniosku o dofinansowanie danych teleadresowych.

Wnioskodawca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej do niego w ww. sposób.

Wszelką korespondencję kierowaną na etapie oceny do ION Wnioskodawca przesyła na adres elektronicznej skrytki podawczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu:

/UMWD_WROCLAW/SkrytkaESP

W ramach korespondencji kierowanej do ION należy wpisać w ePUAP, w tytule pisma ogólnego do podmiotu publicznego zwrot o treści:

„FEDS EFRR” oraz podać numer wniosku (o ile numer jest znany).

Pisma kierowane do ION powinny być podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym przez osobę uprawnioną do reprezentowania Wnioskodawcy. **UWAGA!** nie należy przysyłać skanów pism w formie papierowej, opatrzonych odręcznym podpisem.

W przypadku awarii systemów informatycznych dopuszcza się zastosowanie innych dodatkowych form komunikacji z Wnioskodawcą.

Wnioskodawca oświadcza, że zapoznał się z formą i sposobem komunikacji z ION w trakcie trwania naboru wskazanymi w niniejszym *Regulaminie* i jest świadomy skutków ich niezachowania (w tym niedochowania wyznaczonych przez ION terminów), zgodnie z postanowieniami niniejszego *Regulaminu*.

Oznacza to, że Wnioskodawca nie ma prawa do roszczeń w sytuacji, gdy na skutek nieodebrania, nieterminowego odebrania korespondencji od ION (w szczególności pisma wzywającego do poprawy / uzupełnienia wniosku) bądź innego uchybienia dojdzie do sytuacji niekorzystnej dla Wnioskodawcy. W szczególności będzie to przypadek, gdy Wnioskodawca nie dochowa terminu na złożenie poprawionego / uzupełnionego wniosku, co prowadzić będzie do jego negatywnej oceny.

W przypadku zmiany Regulaminu, niezwłocznie i indywidualnie informuje się o tym fakcie każdego wnioskodawcę oraz umieszcza się informację na stronie internetowej. W przypadku w którym w systemie nie został złożony żaden wniosek – informacja zostanie udostępniona tylko na stronie.

16.3. Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach związanych z treścią wezwania do uzupełnienia / poprawy wniosku o dofinansowanie projektu.

W przypadku wątpliwości interpretacyjnych związanych z treścią otrzymanego wezwania do uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca może zwrócić się do ION z prośbą o wyjaśnienia za pośrednictwem poczty elektronicznej, wysyłając wiadomość mailową na adres: ocenaFEDS4@dolnyslask.pl. Odpowiedź zostanie przekazana drogą mailową – na adres z którego zostało przesłane zapytanie, pod warunkiem, że został on wskazany przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie.

Wystąpienie wnioskodawcy z prośbą o ww. wyjaśnienia nie powoduje wstrzymania terminu na złożenie uzupełnionego / poprawionego wniosku o dofinansowanie.

17. Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin

Unieważnienie naboru

1) ION unieważnia postępowanie gdy:

- a) w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono żadnego wniosku albo
- b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć
albo
- c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

2) Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje jedna z trzech przesłanek z pkt 1.

- 3) Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z pkt 1 lit. b i c.
- 4) ION nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z pkt 1 lit. a, jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek.
- 5) W przypadku rezygnacji wszystkich wnioskodawców z ubiegania się o dofinansowanie przed wyborem projektów do dofinansowania ION anuluje nabór.
- 6) Zawarcie w wyniku postępowania przynajmniej jednej umowy o dofinansowanie projektu oznacza, że ION nie może już unieważnić postępowania. Zawarcie umowy oznacza, że nie wystąpiła żadna z przesłanek z pkt 1. Zgodnie z zasadą przejrzystości wnioskodawcy nie mogą być traktowani pod tym względem odmiennie.
- 7) Wystąpienie niemożliwej do usunięcia wady prawnej w postępowaniu rodzi ryzyko zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, które w wyniku tego, że postępowanie jest obciążone wadą prawną, również będą obciążone wadą prawną.
- 8) W terminie 7 dni od unieważnienia ION zamieści na swojej stronie internetowej informację o unieważnieniu postępowania. Informacja będzie zawierać wyjaśnienie przyczyn unieważnienia postępowania. ION poinformuje o tym również na portalu.
- 9) Informacja o unieważnieniu postępowania nie może być powodem złożenia przez wnioskodawcę protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej. Wynika to z tego, że unieważnienie postępowania nie jest tożsame z oceną negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej.
- 10) ION zastrzega sobie prawo do anulowania postępowania w przypadku awarii systemu polegającej na niedostępności aplikacji dla wnioskodawców, która uniemożliwia złożenie wniosku o dofinansowanie projektu.
- 11) ION może zdecydować, że w przypadku gdy ww. awaria wystąpi w trakcie trwania postępowania, wydłuży termin postępowania zgodnie z potrzebami (co najmniej o czas trwania awarii).

Zmiana Regulaminu

- 1) Regulamin nie będzie podlegał zmianie w części dotyczącej opisu sposobu wyboru projektów.
- 2) W przypadku zmiany Regulaminu, ION udostępni zmieniony Regulamin w taki sam sposób, w jaki nastąpiło pierwotne udostępnienie Regulaminu. W przypadku postępowań konkurencyjnych oznacza to, że zmieniony Regulamin będzie zamieszczony na stronie internetowej <https://rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/feds-2021-2027/>. oraz portalu. Dodatkowo ION udostępni uzasadnienie zmian Regulaminu oraz termin, od którego zmieniony Regulamin jest stosowany. Zmieniony Regulamin stosuje się od dnia jego zatwierdzenia.

- 3) W przypadku zmiany Regulaminu, niezwłocznie i indywidualnie informuje się o tym fakcie każdego wnioskodawcę.
- 4) Regulamin może zostać zmieniony wyłącznie do czasu zakończenia postępowania.

18. Wzór umowy o dofinansowanie projektu oraz czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie

Otrzymanie przez Wnioskodawcę informacji o przyznaniu dofinansowania nie jest równoznaczne z podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Kwota, która może zostać zakontraktowana w ramach zawieranej umowy o dofinansowanie projektu w ramach ogłoszonego naboru, uzależniona jest od aktualnego w danym miesiącu kursu EUR oraz wartości algorytmu wyrażającego w PLN miesięczny limit środków wspólnotowych oraz krajowych możliwych do zakontraktowania (tzw. limitu „L”). Ponadto należy mieć na uwadze zapisy art. 61 ustawy wdrożeniowej (w szczególności przesłanki odmowy podpisania umowy o dofinansowanie projektu).

Wzór umowy o dofinansowanie, która będzie zawierana z wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania jest zamieszczony na stronie internetowej IZ FEDS 2021-2027.

ION zastrzega sobie prawo zmiany wzoru umowy o dofinansowanie. Informacja w tym zakresie będzie przekazywana Wnioskodawcy.

Projekt wybrany do dofinansowania musi spełniać kryteria wyboru projektów na każdym etapie jego wdrożenia, w tym przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. W związku z powyższym Wnioskodawca ma obowiązek zawiadomić IZ FEDS 2021-2027 o wszelkich okolicznościach faktycznych i prawnych, mających wpływ na spełnianie przez projekt kryteriów wyboru projektu, których zaistnienie skutkowałoby negatywną oceną projektu.

Forma podpisania umowy o dofinansowanie projektu

Na etapie rozliczania projektu proces komunikacji z beneficjentem, co do zasady, będzie prowadzony w formie elektronicznej, dlatego też ION wprowadza elektroniczny sposób podpisywania umów o dofinansowanie, z wykorzystaniem kwalifikowanych podpisów elektronicznych. Proces podpisywania umowy i obiegu dokumentów będzie odbywał się poprzez Platformę Usług Administracji Publicznej (ePUAP).

Koszty związane z ustanowieniem elektronicznego podpisu / odnowieniem kwalifikowanego certyfikatu są kosztami kwalifikowanymi w projekcie, na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie (Załącznik nr 1 do Regulaminu).

W szczególnie uzasadnionych sytuacjach, podyktowanych np. brakiem technicznych możliwości, umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta w wersji papierowej. IZ FEDS 2021-2027 zastrzega sobie prawo niewyrażenia zgody na podpisanie umowy o dofinansowanie projektu w formie papierowej.

Przy podpisywaniu umowy o dofinansowanie projektu nie ma możliwości łączenia formy elektronicznej dokumentów z formą papierową, tj. nie jest możliwe złożenie załączników do umowy o dofinansowanie projektu w formie papierowej, jeżeli umowa będzie podpisywana w formie elektronicznej i na odwrót.

Dokumenty niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu

I. Załączniki wymienione we wzorze umowy o dofinansowanie projektu – w takim zakresie w jakim dotyczą Beneficjenta i projektu.

II. Pozostałe dokumenty i informacje, w tym:

- 1) dokumenty stanowiące podstawę prawną działalności Wnioskodawcy Partnera/Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków (np. statut, akt założycielski, umowa spółki) – nie dotyczy JST.

W przypadku, gdy u Wnioskodawcy / Partnera / Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków zajdzie jakakolwiek zmiana danych i informacji podanych we wniosku o dofinansowanie lub dołączonych do niego załącznikach min.: wypis z Ewidencji Działalności Gospodarczej / wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego / Statut / Wpisy do innego rejestru (jeżeli dotyczy), Numer Identyfikacji Podatkowej, REGON należy niezwłocznie poinformować IZ FEDS 2021-2027. Jeżeli wymagane dokumenty zostały przedłożone przez Wnioskodawcę do wniosku o dofinansowanie i jednocześnie zachowują swą aktualność nie ma konieczności złożenia ich ponownie wraz z załącznikami wymaganymi przed podpisaniem umowy o dofinansowanie;

- 2) dokumenty potwierdzające umocowanie przedstawiciela Wnioskodawcy do działania w jego imieniu i na jego rzecz, wraz z:
 - a) listą osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań (w przypadku podpisania umowy w sposób elektroniczny),
 - b) kartą wzorów podpisów (w przypadku podpisania umowy w formie papierowej).
- 3) dokumenty finansowe potwierdzające zabezpieczenie środków w projekcie przez Wnioskodawcę, Partnera, w wysokości niezbędnej do pokrycia wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych wraz z oświadczeniem o wysokości wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy, a także (jeśli dotyczy) dokumentów potwierdzających wartość otrzymanych środków ze źródeł zewnętrznych. Zapisy dokumentów finansowych potwierdzających zabezpieczenie środków finansowych na realizację projektu powinny pozwalać na jednoznaczną identyfikację projektu. Rodzaj dokumentu przedstawianego przez Wnioskodawcę, Partnera potwierdzającego posiadanie środków zabezpieczających realizację projektu zależy od kategorii podmiotu:
 - a) dla jednostek samorządu terytorialnego, właściwym dokumentem potwierdzającym posiadanie środków finansowych jest uchwała budżetowa na

dany rok budżetowy. Jeżeli inwestycja będzie realizowana dłużej niż 1 rok (inwestycja wieloletnia) właściwym dokumentem jest Wieloletnia prognoza finansowa.;

- b) dla Państwowych i samorządowych jednostek budżetowych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dokumentem potwierdzającym posiadanie środków na realizację projektu jest plan dochodów i wydatków danej jednostki budżetowej, zwany „planem finansowym jednostki budżetowej”;
 - c) dla innych kategorii Wnioskodawców / Partnerów dokumentem potwierdzającym posiadanie środków na realizację projektu, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów, jest np.: plan finansowy, uchwała właściwego organu (lub oświadczenie w przypadku organu jednoosobowego) określająca zadania, na które przeznaczone są środki. Jeżeli stosowne przepisy nie regulują tego inaczej, potwierdzenie zabezpieczenia środków finansowych na realizację projektu może się odbyć w innej formie, zgodnie ze specyfiką danego podmiotu / wewnętrznymi procedurami i przepisami podmiotu regulującymi tę kwestię. W wypadku zamiaru zaciągnięcia kredytu na realizację projektu należy przedstawić promesę kredytową zyskaną z banku na przedmiotową inwestycję. Środki objęte promesą powinny zostać uruchomione w terminie umożliwiającym finansowanie projektu;
- 4) aktualnego zaświadczenia wydanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Urząd Skarbowy o niezaleganiu przez Wnioskodawcę / Partnera / Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków z należnościami publicznoprawnymi – nie starsze niż 3 miesiące od dnia otrzymania wezwania do złożenia dokumentów;
- 5) informacji Wnioskodawcy / Partnera / Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków o numerze rachunku płatniczego dla projektu oraz nazwy banku, w którym jest on prowadzony;
- 6) oświadczenia Wnioskodawcy / Partnera / Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, że:
- nie został orzeczony wobec niego zakaz dostępu do środków o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności zapis art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
 - w przypadku Projektu nie nastąpiło, nie następuje i nie nastąpi nakładanie się finansowania przyznanego z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, Funduszu Spójności lub innych funduszy, programów, środków i instrumentów

Unii Europejskiej ani krajowych środków publicznych (w tym: Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Polski Ład), a także z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (w tym: Fundusze Norweskie, Fundusz Szwajcarski),

- w przypadku, gdy realizacja projektu rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku, jest on realizowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego, w tym dotyczącymi przestrzegania zasad udzielania pomocy publicznej oraz stosowania właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych,
 - nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie z powodu obowiązywania dyskryminujących aktów prawa miejscowego (jeśli dotyczy),
 - nie pozostaje pod zarządem komisarycznym lub nie znajduje się w toku likwidacji lub nie znajduje się w toku postępowania upadłościowego lub wobec niego sąd nie oddalił wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe lub nie znajduje się w toku postępowania naprawczego;
- 7) na potrzeby pracy w systemie SL2021 - wniosku o dodanie osoby zarządzającej projektem, zgodnie z wzorem określonym w „Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027”. Przez osobę zarządzającą projektem rozumie się osobę, wskazaną przez Wnioskodawcę i upoważnioną w ramach obsługi SL2021 w jego imieniu do wszelkich czynności związanych z realizacją projektu, w szczególności do zarządzania uprawnieniami innych użytkowników Beneficjenta, przygotowywania i składania wniosków o płatność oraz przekazywania innych informacji związanych z realizacją projektu;
- 8) umowa partnerska lub porozumienie, podpisane przez strony, zawarte zgodnie z zasadami określonymi w pkt 11 Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego niniejszego Regulaminu. Dokument należy dołączyć wyłącznie, gdy nie został dołączony do wniosku o dofinansowanie (dotyczy projektów realizowanych w partnerstwie);
- 9) informacja o formie, w jakiej zostanie wniesione zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy o dofinansowanie wraz z odpowiednimi dokumentami (dotyczy wnioskodawców / beneficjentów zobligowanych do złożenia zabezpieczenia);
- 10) dokument potwierdzający posiadanie, co najmniej siedziby / oddziału / filii / zakładu lub stałego / dodatkowego miejsca wykonywania / prowadzenia działalności na obszarze województwa dolnośląskiego (jeśli dotyczy);
- 11) inne dokumenty na wezwanie IZ FEDS 2021-2027, w tym w szczególności wynikających z dokumentacji naborowej, których Wnioskodawca nie przedłożył na

etapie składania wniosku o dofinansowanie lub związanych z okolicznościami, jakie zostały zidentyfikowane po wybraniu projektu do dofinansowania.

Oświadczenia, o których mowa powyżej, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenia powinny zawierać klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń”.

W przypadku dostarczenia kopii dokumentów należy je obligatoryjnie potwierdzić za zgodność z oryginałem przez osoby do tego upoważnione. Za potwierdzenie zgodności z oryginałem dokumentu przekazanego w formie elektronicznej, uważa się jego podpisanie podpisem kwalifikowanym lub zaufanym podpisem elektronicznym. Należy pamiętać, że każdy z przekazanych dokumentów powinien zostać opatrzony odrębnym podpisem.

Termin na złożenie dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie projektu

1. Termin (nie krótszy niż 7 dni) na złożenie kompletnych i poprawnych załączników do umowy o dofinansowanie IZ FEDS 2021-2027 wskaże w piśmie informującym Wnioskodawcę o wyborze projektu do dofinansowania. Termin ten, za zgodą IZ FEDS 2021-2027 w uzasadnionych przypadkach, może ulec wydłużeniu.
2. W przypadku niedostarczenia dokumentów, o których mowa w punkcie 1 we wskazanym terminie, ION może odstąpić od podpisania umowy o dofinansowanie.

Warunki podpisania umowy o dofinansowanie projektu

1. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu IZ FEDS 2021-2027 zweryfikuje w ramach listy sprawdzającej spełnienia warunków do podpisania umowy o dofinansowanie (w takim zakresie jaki dotyczy projektu):
 - a) czy Wnioskodawca (jeśli dotyczy) nie jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 ust. 18 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (z późn. zm.);
 - b) czy Wnioskodawca / Partner / Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej;
 - c) czy Wnioskodawca / Partner / Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (jeśli dotyczy) wywiązuje się z obowiązku ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska (weryfikacja w Wydziale Opłat Środowiskowych UMWD).

Niespełnienie któregokolwiek z powyższych warunków może skutkować odstąpieniem przez ION od podpisania umowy o dofinansowanie.

2. Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta pod warunkiem potwierdzenia przez ION statusu Wnioskodawcy / Partnera / Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków jako podatnika podatku od towarów i usług w *Wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT* prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej na stronie: <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>. W przypadku, gdy Wnioskodawca / Partner / Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków posiada osobowość prawną a nie figuruje w ww. Wykazie, zobowiązany jest przedłożyć do ION aktualne zaświadczenie właściwego Urzędu Skarbowego potwierdzającego jego status jako podatnika podatku od towarów i usług (nie starsze niż 3 m-ce).
3. W sytuacji podejrzenia nadużycia finansowego wobec Wnioskodawcy / Partnera / Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, umowa o dofinansowanie projektu nie może zostać zawarta, do czasu wyjaśnienia sprawy. W sytuacji stwierdzenia nadużycia finansowego wobec Wnioskodawcy / Partnera / Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, np. fałszerstwa dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu, ION odstąpi od podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

Pozostałe warunki

W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, Beneficjent (Partner, Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków – jeśli dotyczy) zostanie zobowiązany do przestrzegania i stosowania Wytycznych, wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, a także monitorowania i stosowania kolejnych ich zmian – w takim zakresie w jakim Wytyczne go dotyczą. Aktualnie obowiązujące wersje Wytycznych publikowane są na portalu Funduszy Europejskich:

<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/> w zakładce Zapoznaj się z prawem i dokumentami.

Na etapie rozliczania projektu⁷ Beneficjent będzie zobowiązany do przedłożenia do IZ FEDS 2021-2027 prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę / prawomocnej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji oraz / lub zgłoszenie budowy / zgłoszenie

⁷ Do pierwszego wniosku o płatność rozliczającego wydatki związane z zakresem rzeczowym objętym decyzją o pozwoleniu na budowę / decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji / zgłoszeniem budowy / zgłoszeniem wykonywania innych robót budowlanych.

wykonywania innych robót budowlanych (z potwierdzeniem, że organ nie wyraził sprzeciwu).

Decyzja o pozwoleniu na budowę nie może być starsza niż trzy lata, chyba że prace budowlane zostały już rozpoczęte. W takim przypadku należy dołączyć kopię pierwszej i ostatniej zapisanej strony dziennika budowy, poświadczające, że budowa została rozpoczęta przed upływem 3 lat od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna oraz, że nie została ona przerwana na czas dłuższy niż 3 lata – dotyczy także zgłoszenia budowy / wykonywania innych robót budowlanych, w odniesieniu do których wymagane jest prowadzenie dziennika budowy). Powyższe dokumenty swoim zakresem muszą obejmować cały zakres projektu (jeśli dotyczy). Wskazane powyżej dokumenty nie dotyczą Wnioskodawcy / Partnera, który załączył je do wniosku o dofinansowanie, lub realizuje projekt nieinfrastrukturalny.

19. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy

Wnioskodawcy przysługuje protest od negatywnego wyniku oceny projektu (o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej) wybieranego w trybie konkurencyjnym w ramach FEDS 2021-2027. Wnioskodawca, w przypadku negatywnej oceny projektu (po otrzymaniu od IZ FEDS 2021-2027 stosownej informacji) ma możliwość wniesienia protestu bezpośrednio do IZ FEDS 2021-2027 na zasadach i w trybie, o którym mowa w art. 63 i art. 64 ustawy wdrożeniowej.

W informacji dla Wnioskodawcy o negatywnej ocenie projektu, IZ FEDS 2021-2027 zamieszcza szczegółowe uzasadnienie zatwierdzonych wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu, wraz ze wskazaniem terminu przysługującego na jego wniesienie oraz instytucji, do której należy wnieść protest, a także wymogów formalnych protestu, o których mowa w art. 64 ust. 2 ustawy wdrożeniowej. Termin na wniesienie przez Wnioskodawcę protestu wynosi 14 dni od dnia doręczenia Wnioskodawcy informacji o negatywnej ocenie projektu, o której mowa w art. 56 ust. 4 ustawy wdrożeniowej.

Publikacja wyników oceny projektów na stronie internetowej IZ FEDS 2021-2027 nie jest podstawą do wniesienia protestu.

Protest od negatywnego wyniku oceny formalnej / merytorycznej wniosku o dofinansowanie lub od niewybrania projektu do dofinansowania w wyniku zakończenia oceny projektu jest wnoszony przez Wnioskodawcę bezpośrednio do IZ FEDS 2021-2027 w formie pisemnej:

- w przypadku wnoszenia protestu w formie papierowej - na adres:

IZ FEDS 2021-2027
Wydział Zarządzania
Departament Funduszy Europejskich

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże Juliusza Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław

- w przypadku wnoszenia protestu w formie elektronicznej, tj. e-PUAP-em na adres:

/UMWD_WROCLAW/SkrytkaESP.

Zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, protest zawiera:

- a. oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
- b. oznaczenie Wnioskodawcy,
- c. numer wniosku o dofinansowanie projektu,
- d. wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
- e. wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
- f. podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

Nie podlega rozpatrzeniu przez IZ FEDS 2021-2027 protest, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 56 ust. 7 ustawy wdrożeniowej, ww. środek odwoławczy został wniesiony przez Wnioskodawcę:

- 1) po terminie;
- 2) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza wraz z uzasadnieniem;
- 4) przez podmiot niespełniający wymogów, o których mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Ponadto w przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, IZ FEDS 2021-2027 pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym Wnioskodawcę – zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

W powyższych przypadkach IZ FEDS 2021-2027 pozostawia protest bez rozpatrzenia informując Wnioskodawcę o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku, gdy wniesiony protest nie zawiera:

- 1) oznaczenia instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
- 2) oznaczenia Wnioskodawcy,

- 3) numeru wniosku o dofinansowanie projektu,
- 4) podpisu Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy,

IZ FEDS 2021-2027 wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Zgodnie z art. 64 ust. 6 ustawy wdrożeniowej wezwanie do uzupełnienia wstrzymuje bieg terminu na rozpatrzenie protestu, o którym mowa w art. 68 ustawy wdrożeniowej, do czasu uzupełnienia protestu.

W przypadku, gdy w odpowiedzi na wezwanie Wnioskodawcy do uzupełnienia protestu, protest:

- 1) zawiera w dalszym ciągu ww. uchybienia
lub

- 2) został wniesiony z uchybieniem 7-dniowego terminu,
IZ FEDS 2021-2027 pisemnie informuje Wnioskodawcę o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wskazując przesłanki będące przyczyną odmowy rozpatrzenia środka odwoławczego, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Zgodnie z art. 64 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, IZ FEDS 2021-2027 w przypadku stwierdzenia oczywistej omyłki we wniesionym proteście, może poprawić ją z urzędu, informując o tym Wnioskodawcę.

Dopuszczalne jest wycofanie przez Wnioskodawcę protestu wniesionego do IZ FEDS 2021-2027 do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez IZ FEDS 2021-2027, na zasadach, o których mowa w art. 65 ustawy wdrożeniowej. Wycofanie protestu następuje w formie pisemnej: papierowej lub elektronicznej. W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym Wnioskodawca jest pisemnie informowany. W przypadku wycofania protestu ponowne jego wniesienie przez Wnioskodawcę jest niedopuszczalne. Wnioskodawca wówczas nie może również wnieść skargi do sądu administracyjnego.

Podjęcie stosownej uchwały rozpatrującej protest / pozostawiającej protest bez rozpatrzenia przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego następuje w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia otrzymania protestu przez IZ FEDS 2021-2027.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony. IZ FEDS 2021-2027 informuje Wnioskodawcę o przedłużeniu terminu pisemnie. Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia jego wpływu do Zarządu Województwa Dolnośląskiego.

W wyniku rozpatrzenia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, IZ FEDS 2021-2027 przygotowuje uchwałę wraz z uzasadnieniem, do podjęcia na posiedzeniu Zarządu Województwa Dolnośląskiego uwzględniającą albo nieuwzględniającą argumentację Wnioskodawcy zawartą w proteście/pozostawiającą protest bez rozpatrzenia.

W przypadku uwzględnienia protestu, IZ FEDS 2021-2027 przekazuje projekt do właściwego etapu oceny lub wybiera projekt do dofinansowania i dokonuje aktualizacji informacji, o której mowa w art. 57 ust 1 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku nieuwzględnienia protestu / pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia Wnioskodawca jest pouczany o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, na warunkach przewidzianych przepisami art. 73 ustawy wdrożeniowej.

Prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu posiada Wnioskodawca, jak również IZ FEDS 2021-2027.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego, z wyłączeniem uwzględnienia skargi, kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Pisma dotyczące procedury odwoławczej wysyłane są przez IZ FEDS 2021-2027 (papierowo lub elektronicznie e-PUAP-em) na adres wskazany przez Wnioskodawcę w proteście.

W przypadku zmiany tego adresu Wnioskodawca jest zobligowany do poinformowania o tym fakcie IZ FEDS 2021-2027. Natomiast w sytuacji, gdy w ramach procedury odwoławczej w imieniu Wnioskodawcy występuje pełnomocnik (zgodnie ze stosownym pełnomocnictwem załączonym do protestu) – korespondencja w zakresie procedury odwoławczej wysyłana jest na adres pełnomocnika.

20. Komunikacja i Widoczność (obowiązki informacyjno-promocyjne)

Zgodnie art. 47 oraz art. 50 z rozporządzenia ogólnego Beneficjent musi wypełniać określone obowiązki informacyjno-promocyjne. Obowiązki te są zapisane w umowie o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy Beneficjent nie wypełni swoich obowiązków lub gdy nie podejmie działań zaradczych, IZ FEDS 2021-2027, uwzględniając zasadę proporcjonalności, anuluje do 3% dofinansowania zgodnie z umową o dofinansowanie projektu.

21. Kontrola

Wszyscy Wnioskodawcy ubiegający się o dofinansowanie w ramach naboru, są zobowiązani, na wezwanie ION, do poddania się kontroli w zakresie określonym w art. 24 ust. 2 pkt 2 lit. c i ust. 3 ustawy wdrożeniowej.

W sytuacji wykrycia nieprawidłowości, na Wnioskodawcę może zostać nałożona korekta finansowa w zakresie określonym w art. 26 ust. 8 ustawy wdrożeniowej.

22. Podstawy prawne oraz inne ważne dokumenty

Nabór jest prowadzony przede wszystkim w oparciu o niżej wymienione akty prawne, dokumenty programowe, a także inne dokumenty niżej niewymienione, które dotyczą realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych:

- 1) Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [TFUE];
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności;
- 3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;
- 4) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- 5) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego;
- 6) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
- 7) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
- 8) Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 1079, z późn. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.);
- 10) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2022, poz. 2556 z późn.zm.);
- 11) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.);
- 12) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
- 13) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.);

- 14) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.);
- 15) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.);
- 16) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2094 z późn. zm.);
- 17) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.);
- 18) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.);
- 19) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 931 z późn. zm.);
- 20) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902);
- 21) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn.zm.);
- 22) Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259);
- 23) Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896 z późn.zm.);
- 24) Ustawa z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 82);
- 25) Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240);
- 26) Umowa Partnerstwa dla Realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce zatwierdzona przez Komisję Europejską w dniu 30 czerwca 2022 r.;
- 27) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030;
- 28) Kontrakt Programowy dla Województwa Dolnośląskiego zawarty pomiędzy stroną rządową i samorządową województwa dolnośląskiego w dniu 7 września 2022 r. (z późn. zm.)
- 29) Program „Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” przyjęty Uchwałą Nr 6333/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 grudnia 2022 r. i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej w dniu 5 grudnia 2022 r. numer C(2022)9070;
- 30) Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 przyjęty Uchwałą Nr 7376/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 sierpnia 2023 r.;
- 31) Kryteria wyboru projektów w ramach FEDS 2021-2027 zatwierdzone Uchwałą Nr 18/23 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z dnia 12 maja 2023 r., a także kryteria zatwierdzone Uchwałą Nr 33/23 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z 13 września 2023 r.;
- 32) Wytyczne, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej;

23. Załączniki do Regulaminu

- 1) Kwalifikowalność projektu i wydatków finansowanych w ramach EFRR z FEDS 2021-2027
- 2) Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 2.7 Ochrona przyrody i klimatu